

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Urbánné dr. Csató Julianna ügyvéd (1165 Budapest, Linda tér 8.) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - dr. Szaniszló Éva jogtanácsos (3100 Salgótarján, Múzeum tér 1.) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Nógrád Megyei Bíróság 2008. május 29. napján kelt 15.P.20.177/2008/8. számú ítélete ellen a felperes által 9. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében 30.000.000 forint és ezen összeg után 2005. október 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Ptk. 277. §-ának (1) és (2) bekezdése, a Ptk. 475. §-ának (1) bekezdése, valamint a Ptk. 350. §-ának (1) és (4) bekezdése alapján.

Előadta, hogy 1995. szeptember 12-én a Művelődési és Köznevelési Minisztérium hivatalos lapjában került sor az 1995-1996-os tanév Országos Szakmai Tanulmányi Versenyeinek meghirdetésére. A verseny szervezésével a felperest bízták meg, aki a villamos-ipari döntők lebonyolítását az alperesre bízta. Ezt követően adta ki a felperes főigazgatója a szakmai tanulmányi versenyek tanévi versenyszabályzatát, amely szerint a felperes által kiválasztott versenyfelelős feladata, hogy együttműködjön az iskolával a verseny lebonyolítása érdekében. A felperes tájékoztatta az alperest, hogy a szaktanácsadás versenyfelelőse fel fogja keresni az egyeztetés érdekében, és a verseny költségeiről a felperes gondoskodik utólagos elszámolás keretében. A versenybizottság tagjait a felperes és az alperes kérte fel, de a megbízási szerződéseket saját nevében az alperes kötötte meg, és ő fizette ki a megbízási díjakat is. A felperes részéről az erősáramú döntő lebonyolításában **Sz. L.** vezető szaktanácsadó és **K. A.** versenyfelelős járt el. **K. A.** megtekintette a döntő

helyszíneként ajánlott ÉMÁSZ tanműhelyt és azt megfelelőnek találta. A további előkészítő feladatok lebonyolításával H. I.-t bízta meg. Az előkészítő munkában részt vett az alperes megbízottjaként A. L. és M. E.. Az erősáramú verseny lebonyolítása során 1996. április 11-én B. I. áramütést szenvedett. Az általa indított perben született jogerős ítélet alapján a felperes 29.052.921. forint kártérítést és perköltséget kifizetett.

A felperes jogi álláspontja szerint szóbeli megállapodás alapján a felek között megbízási szerződés jött létre, amelynek teljesítéséhez az alperes harmadik személyeket jogszerűen vett igénybe. A harmadik személyek kiválasztása során azonban az alperes nem járt el kellő körültekintéssel, megbízottai sem tanúsították a tőlük elvárható gondosságot, mert a baleset a munkavédelmi oktatás hiányosságai miatt következett be. A verseny helyszínének biztonságos kialakításáról, a munkavédelmi szempontok érvényesítéséről az alperes igazgatójának kellett volna gondoskodnia, mert a vizsgaszabályzat rendelkezéseit a Szakközépiskolai Érettségi-képesítő Vizsgaszabályzat rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni.

Az alperes elsődlegesen a per megszüntetését kérte a Pp. 130. §-ának (1) bekezdés d) pontjára hivatkozással. Előadta, hogy B. I. által indított perben született jogerős közbenső ítélet az alperesek közötti jogviszonyt is jogerősen elbírálta, mert megállapította, hogy a verseny szervezője a jelen per felperese volt. A balesetet a versenyfeladatok megoldásához használt panelek szabálytalan szerelése okozta, amelyért a jelen per felperese felel a Ptk. 345. §-ának (1) bekezdése alapján.

Másodlagosan a kereset elutasítását kérte. Kifejtette, hogy a versenyt a minisztériumok hirdették meg, annak megszervezésével a felperest bízták meg, az alperes csak a verseny helyszínéül került kijelölésre, amely a peres felek között megbízási jogviszonyt nem hozott létre. A verseny előkészítéséért és lebonyolításáért felelős személyeket, a versenybizottság tagjait a felperes bízta meg, akik tevékenységüket nem az alperes érdekében és utasítása szerint látták el. Elismerte, hogy e személyekkel megbízási szerződést írt alá, de előadása szerint erre pusztán a megbízási díjak kifizetése érdekében került sor. Az alperes a versenyfeladatokat nem ismerte, így a megoldásukhoz szükséges szakmai és balesetvédelmi szempontok érvényesítése tőle nem is volt elvárható.

Az elsőfokú bíróság P.20.511/2006/27. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a peres felek között megbízási szerződés jött ugyan létre, de ez csupán a helyszín biztosítására, eszközök rendelkezésre bocsátására, a verseny felügyeletének biztosítására és a költségek megelőlegezésére terjedt ki és nem vonatkozott a szakmai feladatok ellátására.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét 5.Pf.21.105/2007/2. végzésével hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította, mert az elsőfokú ítélet meghozatala előtt a felperesi oldalon jogutódlás következett be, amelynek jogkövetkezményeit az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a jogutódlásról a Pp. 61. §-a alapján határozott. A felperesi jogutód a kereseti kérelmet változatlan formában fenntartotta, perköltség igénye nem volt.

Az alperes változatlanul a kereset elutasítását kérte, perköltséget nem igényelt.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a le nem rótt illetéket az állam, az egyéb költségeiket a felek maguk viselik.

Az elsőfokú bíróság elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a Fővárosi Bíróság előtt 6.P.29.385/1999. számon folyamatban volt eljárásban született közbenső ítélet ítélt dolgot jelent-e. Megállapította, hogy a közbenső ítélet valóban állást foglalt abban a kérdésben, hogy a **B. I.-vel** szemben a felperes tartozik kártérítési felelősséggel és nem az alperes. Álláspontja szerint azonban az ítélet mégsem minősül ítélt dolognak, mert nem a peres felek közötti jogviszonyt bírálta el.

Az ügy érdemét vizsgálva megállapította, hogy a versenyek helyét a Munkaügyi Minisztérium jelölte ki, az előkészítés és a lebonyolítás ugyanakkor a felperes feladata volt. A peres felek között valóban létrejött egy megbízási szerződés, de ennek tartalma nem verseny lebonyolítására, hanem csak a verseny helyszínének, a verseny szervezői által kért eszközöknek a biztosítására, a versenyen a felügyelet ellátására és a költségek megelőlegezésére vonatkozott. Az erősáramú szakcsoport versenyének lebonyolítása körében szakmai feladata az alperesnek nem volt, nem is lehetett, mert erősáramú képzési tevékenységet nem folytatott, ehhez megfelelő szakképesítéssel az alperes alkalmazottai nem rendelkeztek. Nem tartozott az alperes feladatai körébe a vizsgálbizottság elnökének és tagjainak kiválasztása, ez a versenyszabályzat alapján egyértelműen a felperes feladata volt. A versenyfelelőst is a felperes bízta meg. A meghallgatott tanúk vallomásukban megerősítették, hogy a megbízást a felperestől kapták, az alperessel a megbízási szerződés aláírására csak annak érdekében került sor, hogy megbízási díjuk kifizetése megtörténhessen. Ezért a versenybizottság elnöke és tagjai, valamint az alperes között létrejött megbízási szerződések esetében vizsgálta a Ptk. 475. §-ának (4) bekezdésében foglaltak megvalósulását, és megállapította, hogy az alperes felelőssége nem áll fenn, mert e harmadik személyek szakmai utasításokkal való ellátása és ellenőrzése nem is volt feladata, ez tőle nem is volt elvárható. A kifejtettek alapján megállapította, hogy **F. A.**, **H. I.**, **B. F.** és **K. I.** magatartásáért az alperes felelősséggel nem tartozik, holott a baleset kizárólag e személyek tevékenységével kapcsolatos. Az alperesi igazgató **P. Gy.** és a verseny helyszínének a kiválasztásában közreműködő Angyal István tevékenységük során úgy jártak el, ahogy tőlük elvárható volt. Tényként állapította meg, hogy **M. E.** alperes megbízásából felügyelőként vett részt a versenyen, de őt utasításokkal ténylegesen **H. I.** látta el, akit viszont a felperes jelölt ki a feladatra. **M. E.** a versenyfeladatot nem ismerte, ezért hozzáértő személyként sem ismerhette fel a helyszín nem megfelelő kialakítását. Mindezekre figyelemmel úgy ítélte meg, hogy a felperes az általa kifizetett kárt az alperesre jogalap hiányában nem háríthatja át.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és az alperes kereseti kérelme szerinti marasztalását kérte. Az elsőfokú bíróság megállapításával szemben továbbra is arra hivatkozott, hogy a verseny lebonyolításával kapcsolatban az alperesnek szakmai feladatai is voltak, és ehhez megbízottai, **M. E.** és **Sz. N.** megfelelő szakmai képzettséggel rendelkeztek is. **M. E. H. I.** értékelő bizottsági tag utasítása alapján alakította ki a mérési helyszínt, **Sz. N.** pedig a verseny előtti napon csatlakozott az előkészítési munkákhoz. A baleset az alperes tanműhelyében történt, az alperesi megbízottaknak a versenyfeladatot ismerniük kellett, mert a verseny gyakorlati részét ennek ismeretében kellett lebonyolítani. A baleset bekövetkezésének oka valamennyi szakértő által megállapítottan a mérőhelyek műszakilag nem megfelelő kialakítása volt, amely ezért alperesnek felróható. A felperes által kiadott villamos-ipari versenyszabályzat és a gyakorlati vizsga eszközrendszer követelménye - a SZÉV előírásaival együtt - pontosan meghatározzák a gyakorlati vizsga helyszínére vonatkozó munkabiztonsági előírásokat. A megbízási szerződés körében a balesetvédelmi és munkabiztonsági előírások betartásáért az alperes felelt, de e kötelezettségét felróhatóan megszegte, amely az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását indokoltá teszi, de legalább kármegosztás alkalmazását indokolja.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy a verseny szervezője a felperes volt, alperes csak rendezőként a helyszínt biztosította. A bekövetkezett baleset viszont nem a verseny helyszínével, hanem a mérőpanelek nem megfelelő kialakításával áll okozati összefüggésben. A tényleges helyszín kialakítására **H. I.** utasítása alapján került sor, aki tanúvallomásaiban ezt a tényt el is ismerte. Az alperes, mint a verseny helyszínének biztosítója nem adhatott utasításokat a versenyt felügyelő személyeknek. Az igazságügyi szakértői vélemény szerint a munkavédelmi követelmények biztosítása a versenybizottság elnökének feladata volt, így ezzel kapcsolatos mulasztás sem róható az alperes terhére.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelemben vizsgálta felül, mert annak fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt (Pp. 228. §-ának (1) bekezdése).

Az alperes védekezése kapcsán a Fővárosi Ítéltáblának a Pp. 251. §-ának (1) bekezdésére, 157. §-ának a) pontjára és 130. §-ának (1) bekezdés d) pontjára figyelemmel hivatalból kellett vizsgálnia, hogy **B. I.** által az alperesek ellen kártérítés iránt indított perben hozott közbenső ítélet a Pp. 229. §-ának (1) bekezdése alapján ítélt dolgot képez-e. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a közbenső ítélet res iudicatát nem képez. A **B. I.** által indított perben ugyanis arról kellett döntenie, hogy a Ptk. 346. §-ának (1) bekezdése és 339. §-ának (1) bekezdése volt alapján az alperesek felelőssége fennáll-e, a jelen per tárgya pedig - a felperes által megjelölt konkrét jogszabályhelyektől függetlenül - annak megállapítása, hogy a

peres felek között létrejött-e a Ptk. 474. §-ának (1) bekezdésében szabályozott megbízási szerződés, és azt az alperes megszegte-e.

A felperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a Fővárosi Ítélőtábla érdemi döntésével is egyetértett, jogi indokait azonban a következők szerint módosítja.

A jelen perben nem azt kell vizsgálni, hogy a peres felek között milyen feladatok ellátására jöhetett volna létre megbízási szerződés, hanem azt, hogy a mérőhelyek műszaki kialakítása tárgyában a felperes és az alperes között ténylegesen létrejött-e ilyen megállapodás. Csak az e tárgyban létrejött megbízási szerződés megállapítása után vizsgálható, hogy az alperes a rábízott ügy ellátása során a tőle elvárható gondossággal járt-e el.

E kérdés megítélésénél figyelembe kell venni, hogy a verseny helyszínéül az alperest a Művelődési és Közoktatási Miniszter jelölte ki a Szakmai Tanulmányi Versenyszabályzat III/2/a. pontja szerint. Ez a kijelölés a felperes és az alperes között megbízási szerződést nem hozhatott létre.

A versenyszabályzat III/3. pontja szerint a tanulmányi versenyeket az NSZI Szaktanácsadása készíti elő és bonyolítja le. Ez ténylegesen így is történt, mert a versenyfelelős a felperes által megbízott **K. A.** volt, aki a felperesnél szaktanácsadóként dolgozó **H. I.-t** bízta meg a verseny helyszíni előkészítésével. Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy **H. I.** tanúvallomásában elismerte: a verseny helyszínének kialakítása az ő tervei alapján és utasításának megfelelően készült el. Elképzelése ugyanis az volt, hogy egyszerre csak két diák fogja a mérési feladatokat végezni. 1996. április 16-án **Sz. Z.** vezető szaktanácsadó megállapította, hogy a három fázisú csatlakozó vezetéki kiépítése nem volt a szabványnak megfelelő, a kialakított csatlakozások és a megoldandó feladat nem volt szinkronban, de mindezek mellett is elkerülhető lett volna a baleset, ha a feszültség kapcsolását csak akkor engedélyezik, ha az öt versenyző a mérés összeállításával elkészült. **H. I.** tanúvallomásában elmondta azt is, hogy a - felperes által megbízott - vizsgabizottság a verseny napján döntött arról, hogy nem 1-1 versenyző fogja a mérést végezni, hanem 5-5 versenyző, amely szintén hozzájárult a baleset bekövetkezéséhez. A balesethez vezető okok mindegyike a felperes megbízása alapján eljáró személyek eljárása körében merült fel, vagyis a felperes által kapott megbízás teljesítése során, mert a jogi személy csak tagjai útján tud eljárni. A verseny lebonyolítása körében a felperes és az alperes alkalmazásában álló tanárok között létrejöhetett ugyan megbízási szerződés, de ez nem azonosítható az alperessel kötött megbízási szerződéssel.

A bizonyítási eljárás anyaga mindezek alapján nem támasztja alá a felperes azon előadását, hogy az alperessel szóban megbízási szerződést kötött. Rábízott ügy hiányában pedig nem vizsgálható, hogy az alperes a tőle elvárható gondossággal járt-e el. Az alperes által kötött megbízási szerződések sem támasztják alá a felek közötti megbízási szerződés létrejöttét, mert e szerződések a verseny napján készültek, így az előkészítés körében végzett feladatokra nem terjedhettek ki.

A kifejtettekre figyelemmel az elsőfokú bíróság döntése megalapozott, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes perköltséget nem igényelt, ezért a perköltség viselése tárgyában az ítéltáblának döntenie nem kellett.

A felperes illetékmentességére tekintettel a le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2008. december 4.

. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

Világhyiné dr. Böcskei Terézia s.k.
előadó bíró

Dr. Szabó Klára s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: